d. o. prot. Jozef Iljuk arcidekan z Klokočova a Štefan Horkaj, duchovný, ktorý sa aj poďakoval bratovi kurátorovi Ladislavovi za jeho prácu a všetko čo pre katedrálny chrám vykonal a aj sa rozlúčil s ním za príbuzných, duchovných, kurátorov, veriacich a všetkých prítomných v tej nádeji, ktorú mal a veril a v nej aj zomrel: **„Čaju voskresenija mertvych i žizni buduščaho vika."**

Vičnaja jemu pamjať!

Š. Byštanský

PRAVOSL. BOHOSLOVECKÁ FAKULTA OZNAMUJE:

Podmienky prijatia na PBF v Prešove na šk. rok 1973/74

Pravosláv. bohoslovecká fakulta v Prešove **prijme na šk. rok 1973/74 uchádzačov o štúdium** na tejto fakulte za týchto podmienok:

a) **Do jednoročného prípravného kurzu pri PBF** môžu byť prijatí uchádzači, ak majú aspoň 17 rokov, ktorí nemohli ukončiť strednú školu III. stupňa.

b) **Do 1. ročníka PBF** môžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú úplnú strednú školu III. stupňa s maturitou.

Vlastnoručne napísanú žiadosť treba zaslať na adr.: Pravosl. bohosl. fakulta, ul. Sládkovičova 23. Priložte tieto doklady: **1. krstný list, 2. posledné šk. vysvedčenie, 3. lekárske vysvedčenie o zdravotnom stave, 4. životopis v dvoch vyhotoveniach, 5. odporúčanie miestneho duchovného.**

Žiadosti sa prijímajú do 30. júna 1973. Prijímacie pohovory sa budú konať na dekanáte PBF, o čom bude každý uchádzač zvlášť vyrozumený.

Dekanát PBF.

Budúce číslo vyjde 10. apríla 1973

Vydáva: Pravoslávna cirkev v Československu, Prešov, v CN Bratislava. Redakcia: Prešov, Slovenskej republiky rád č. 1, tel. 313 79. Vedie red. rada Vedúci a zodp. redaktor prof. dr. P. Kernaševič. Technický red.: prot. R. Ferenc. Vychádza 12-krát do roka. Tlačia Dukelské tlačiarne, národný podnik, Prešov. Ročné predplatné 12 Kčs, jednotlivé číslo 1 Kčs. Rozširuje PNS. Objednávky prijíma každý poštový úrad a doručovateľ. Zahraničnú objednávku treba adresovať: PNS – Ústr. expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. č. 48 – Povolené SÚTI 15/8 z 27. 12. 1972.

ODKAZ SV. CYRILA A METODA

ROČNÍK XIX. – ORGÁN PRAVOSLÁVNEJ CIRKVI – č. 3/1973

Detská príloha nášho Odkazu

Milé deti, to akiste už vopred viete, o čom dnes bude reč. Prežili sme vzácne chvíle, preto nechceme mlčať. Bola by som rada, aby niekedy niekto našiel toto číslo nášho časopisu, staré, zaprášené, kdesi v archíve, a aby si so záujmom prečítal o tom, ako nás navštívil Jeho Svätosť patriarcha moskovský a celej Rusi Pimen so sprievodom. Ešte sa to nikdy nestalo, aby naša vlasť privítala tak vysokého hosťa ruskej pravoslávnej cirkvi. Toto číslo je plné oficiálnych správ o tejto návšteve a mnohé z vás vzácnych hostí i videlo na vlastné oči. Keď dievčatká vítali pri bráne prešovského katedrálneho chrámu s kyticami Jeho Svätosť, v duchu som videla iný obraz, dávny, veľmi dávny. Videla som pravoslávnych veriacich kruto prenasledovaných za svoju vieru, za svoju tradíciu, za to, že čítali modlitebné knihy dovezené z Moskvy alebo z Kyjeva, šikanovaných duchovných za to, že nosili bradu a dlhé vlasy podľa tradície ruskej cirkvi, mučených obžalovaných z Marmaroš-Sihotského procesu, telesne mučenú predstavenú mukačevského kláštora. Tých všetkých som spomínala, akú by mali radosť v tých dňoch, keď stačilo otočiť gombíkom televízora a videli ste oficiálnu delegáciu a nikto vás „neupodozrieval" zo sympatií k Rusku. Pri chráme bolo veľa ľudí a radostných tvárí; bolo nám dobre na duši. Milá tvár Jeho Svätosti patriarchu Pimena sa sklonila k deťom a tie k nemu zdvihli jasné tváričky. Bolo to srdečné zvítanie sa a decká určite nezabudnú, ale budú o tom rozprávať i svojim deťom a tie zasa svojim, lebo tak dlho si človek pamätá na historickú udalosť. Nikto a nič nám ju nevymaže z pamäti, pretože sa stalo to, čo sa ešte nikdy predtým nestalo.

Na záver našej stránky ešte chcem poďakovať všetkým, ktorí mi písali k Vianociam a k Novému roku. Vďaka Vám! Za krásny list ďakujem Zlatici Fedákovej, ktorá v svojom liste nadväzuje na moje rozprávanie z januárového čísla. Zlatica je piatačka a píše veľmi pekne, želá všetko dobré i vám všetkým do Nového roku. K jej listu sa ešte vrátime, pretože je naozaj podnetný. Ďakujem Ti, Zlatica zo Stanče! I Tebe všetko dobré!

Vaša teta Helena

K sviatku Zvestovania

Tajomstvo Christovej osobnosti tkvie v tom, že On je Bohom v tele (1 Tim. 3, 16). Syn Boží sa stal človekom, aby svojou smrťou potrel toho, ktorý má moc nad smrťou — diabla (Žid. 2, 14).

V svetle novozákonného svedectva o Isusu Christovi ako o pravom človeku dostáva starozákonné učenie o Mesiášovi ako o skutočnom človeku, Synovi človeka a Trpiteľovi, historické, realistické vysvetlenie a potvrdenie. Všetky proroctvá, predpovede, zasľúbenia, predobrazy a videnia o Mesiášovi ako o skutočnom človeku od jeho počatia až do vykupiteľského utrpenia, smrti, pochovania a vzkriesenia, sa splnili v pozemskom živote Mesiášovom na Isusu Christovi, pravom Bohu a človeku.

Vtelením Syna Božieho, Jeho životom v tele, sa uskutočnilo zasľúbenie Božie dané prorokovi Mojžišovi na hore Sinaj, ktoré akoby zhrnovalo dielo spásy Božej — spasenia sveta a človeka. „A prechádzať sa budú medzi vami a budú Bohom vaším, a vy budete ľudom mojím" (III. Mojž. 26, 12). Podľa výkladu sv. Cyrila Alexandrijského sa tieto slová splnili vtelením Syna Božieho na Isusu Christovi.

Zjavenie Božie líči a predstavuje nám Isusa Christa nie len ako Boha, ale i ako pravého, dokonalého človeka, ktorý vyniká nad ostatných tým, že bol nadprirodzeným spôsobom porodený z Presvätej Panny Márie a z Ducha svätého a je bez hriechu. Nadprirodzený spôsob Spasiteľovho počatia je dramaticky opísaný slovami archanjela Gabriela Presvätej Panne Márii, ktorými to slovami sa v skutočnosti začína Nový zákon (Luk. 1, 26—28). Že bol Isus počatý z Ducha svätého, to dosviedčajú archanjel Gabriel a evanjelisti (Luk. 1, 31, 35; Mat. 1, 18, 20). A že sa narodí z Presvätej Panny, to dosvedčuje sám Boh ústami proroka Izaiáša: „Aj, Panna počne a porodí Syna, a nazve meno jeho Emmanuel" (Iz. 7, 14).

Byť zrodený Pannou je práve tak zázračné a tajomné, ako byť počatý Duchom svätým. Oboje je nadprirodzené, a preto pre človeka nepochopiteľné. V evanjeliu sa hovorí, že Panna Mária počala z Ducha svätého (Mat. 1, 18). „Ďalej nechoď", **radí sv. Ján Zlatoústy,** „nechcej vedieť viac, než čo bolo už povedané. Nepýtaj sa: ako to všetko spôsobil Duch svätý v lone Panny. Lebo ak nie je možné vysvetliť tajomný spôsob počatia a vývoja dieťaťa za normálnych okolností, ako môžeme potom vysvetliť počatie, ktoré sa stalo zázračným pôsobením Ducha svätého? Ja osobne vyhlasujem, že neviem o nič viac než to, že počatie bolo spôsobené Duchom svätým. Tí potom, ktorí by si želali podrobné vysvetlenie vznešeného počatia a zrodenia, nech sa hanbia... Veď ani archanjel Gabriel, ani evanjelista Matúš nemohli povedať viac než to, že Pán náš Isus Christos bol počatý a zrodený z Ducha svätého. Pravda, akým spôsobom to učinil Duch svätý, to nik z nich nemohol vysvetliť, lebo je to nemožné".

Všetko učenie zjavenia Božieho o človečenstve Isusa Christa ukazuje a svedčí, že sa nám vo všetkom podobá, okrem hriechu, pravým telom a pravou ľudskou dušou. Tým potvrdzuje zjavenie Božie skutočnosť a pravosť Spasiteľovho vtelenia.

Pravoslávna cirkev, ktorá žije pravdou Písma svätého a sv. tradície o Isusu Christovi, ako o skutočnom, pravom a dokonalom človeku, túto pravdu vždy neohrozene vyznávala, vyznáva a bude vyznávať. Aby mohla cirkev túto pravdu zachovať v jej plnej hodnote, vyjadrila ju z moci svojho božského úradu nezmeniteľnou slovnou formou vo svojom Symbole viery.

Svätí otcovia priam s cherubínskou bdelosťou chránili učenie o Isusu Christovi ako o pravom človekovi, a to nadšene vyznávali a hlásali najmä vtedy, keď bolo ohrozené bludármi, ktorí popierali ľudskú prirodzenosť v Pánu našom Isusu Christovi. Svätí otcovia VI. všeobecného snemu, ktorí vyznávajú Božské zrodenie

Spasiteľovo z Panny, vyhlasujú, že Presvätá Bohorodička porodila telesne Boha—Slovo spôsobom, ktorý je nepochopiteľný pre ľudský rozum. „Pri Spasiteľovom zázračnom narodení z Presvätej Panny a Ducha svätého boli porušené prírodné zákony" **(sv. Gregor Bohoslov). V oblasti akejkoľvek ľudskej skúsenosti, táto nadprirodzená skúsenosť získaná zázračným zrodením, je zázrakom všetkých zázrakov.**

Avšak tajomstvo vtelenia Syna Božieho má v sebe i tajomstvo spásy, lebo cieľom vtelenia Syna Božieho je spasenie človeka a sveta od hriechu, zla, smrti a diabla. Isus Christos prišiel na svet, aby „hľadal a spasil, čo je stratené" **(Luk. 9, 10), aby nás opäť zjednotil s Bohom a daroval nám život večný (Ján 17, 21—23).**

Ak sa zamyslíme nad týmto tajomstvom s pokornou vierou, potom i duch modlitby sviatku Zvestovania (Blahoviščenia) je nám pochopiteľným a blízkym: Dnes začína sa naše spasenie a zjavuje sa odveké tajomstvo. Syn Boží stáva sa synom Panny a Gabriel zvestuje milosť. Preto i my s ním k Bohorodici volajme: Radujsja, Blahodatnaja, Hospoď s Toboju! **(Tropar k sviatku Zvestovania).**

H-n-.

IV. nedeľa Veľkého pôstu

(Pamiatka ctihodného Ioanna Lestvičnika.)

Štvrtú nedeľu Veľkého pôstu venuje naša pravoslávna cirkev pamiatke prepodobného otca nášho Ioanna Lestvičnika. Svätá cirkev uctieva tohto veľkého hrdinu a učiteľa náboženského života nielen ako iných svä-

tých, že im venuje pamiatku jeden deň v roku, ale okrem 30. marca, kedy je deň sv. Ioanna Lestvičnika, zvlášť uctieva ho naša cirkev vo štvrtú nedeľu Veľkého pôstu. Pýtate sa prečo? Preto, aby uprostred pôstu — v dobe, ktorá je venovaná dobrým skutkom každého kresťana pre spasenie našich duší, mohli poďakovať tomuto ctihodnému otcovi za to, že on nielen v dobe svojho života na hore Sinajskej bol výborným učiteľom ozajstného kresťanského spôsobu života, ale zanechal nám skvostnú príručku, v ktorej podáva návod, ako má viesť kresťan svoj náboženský život. Túto svoju knihu pomenoval „Lestvicou" — rebríkom alebo schodišťom, od ktorého pomenovania dostal aj sám názov „Lestvičnik".

Tým, čo hľadajú poučenie o spôsobe kresťanského života pre spasenie svojej duše bolo by veľmi užitočné mať túto knihu, aby sa mohli občas do nej pozrieť za dobrými radami a poučeniami vo všetkých potrebných prípadoch duchovného života. Táto kniha je mimoriadne bohatá na takéto poučenia, nielen pre mníšsky život, ale aj pre kresťanov rôzneho povolania a zamestnania. Tieto ponaučenia sú o to významnejšie, že otec Ioann píše svoju knihu nielen ako teoretik, ale aj ako človek, ktorý všetko to, o čom píše, sám prežil a skúsil, aby lepšie poučil iných. Je totiž veľký rozdiel hovoriť iba na základe rozumových vývodov od živej skutočnosti. Lebo, ako o tom múdro poznamenal sv. Makarij Veľký, človek, ktorý o niečom píše bez osobných skúseností, podobá sa človekovi, ktorý nikdy neochutnal med a chce iným vykladať o jeho sladkosti.

Kniha „Lestvica" delí sa na tridsať stupňov (kapitol), podľa počtu rokov Pána, po ktorých Spasiteľ náš Isus Christos, ako dospelý muž vyšiel na verejnú službu pre naše spasenie. V týchto stupňoch sú ukázané, vo forme veľmi múdrej, rôzne dobročinné kresťanské skutky, po ktorých, ako po schodoch kresťan stúpa nahor prechádzajúc od moci ku moci, prichádza v tomto živote k človekom dosiahnuteľnej dokonalosti.

Aby sme mohli aspoň čiastočne oboznámiť našich čitateľov s obsahom tejto knihy, pozastavíme sa na jednej z tam sa nachádzajúcich kapitol, a podľa možnosti poukážeme na niektoré poučné myšlienky, — menovite na kapitolu, v ktorej sa pojednáva o pokore. Lebo čo je pred Pánom Bohom milšie než pokora? Sám Spasiteľ náš Isus Christos je nám v tom najlepším vzorom a príkladom. On, ako hovorí svätý apoštol „pokoril seba, poslušný bol až po smrť, smrť krížovú". On aj slovom kladie pokoru za základ života naozaj kresťanského, a poukazuje na ňu, ako na prvý prameň blaženosti, ktorú On prišiel pripraviť a darovať nám. „Blahoslavení chudobní duchom (ponížení, ktorí uznávajú svoju úbohosť pred Bohom), lebo ich je kráľovstvo nebeské" — takto začal Pán svoju kázeň o blahoslavenstvách. Ale pokora je nielen počiatok, ale je aj prostriedkom, ktorý je potrebný všetkým dobročinným skutkom,

na všetkých stupňoch duchovného života. Pokora je veniec a najpeknejšia ozdoba tých, ktorí stoja na samej výške dokonalosti kresťanského života.

Rozoberajúc pokoru, ako vlastnosť šľachetnú, sv. otec Ioann najsamprv uvádza mienky iných otcov a učiteľov cirkvi, a nakoniec podáva aj svoju definíciu. „To je dar duše — hovorí, — bohatstvo nevysloviteľné, ktoré od samého Boha dostalo pomenovanie a samým Bohom nám bolo dané. Lebo je povedané: naučte sa nie od anjela, nie od človeka, nie z kníh, ale odo Mňa, t. j. od Môjho vo vás bývajúceho osvetlenia a činnosti, lebo som krotký a pokorný srdcom i myšlienkou, a nájdete pokoj dušiam vašim". Ďalej ctihodný otec poukazuje na to, že ozajstná pokora znamená úplne podriadenie sa vôli Božej. Pokorný sa vždy hnusí svojej vôle, ako hriešnej, a vo svojich modlitbách k Bohu s pevnou vierou vždy prosí Boha naučiť ho, čo má robiť. „Pokorný — hovorí on ďalej — nikdy sa nespytuje na hĺbku Božských sviatostí." Takto a podobne poučuje ctihodný otec, poukazujúc na správnosť slov Písma svätého, že „každý kto sa ponižuje bude povýšený a že pokorným Hospodin dá milosť". Áno, pokora je najsprávnejšia a najkratšia cesta k dosiahnutiu rôznych darov milosti a k duchovnej dokonalosti. „Svätá dvojica — hovorí ďalej — láska a pokora: prvá povyšuje, a druhá tým čo už dosiahli duchovnej výšky nedovolí padnúť... Keď pýcha niektorých anjelov učinila démonmi, pokora bez pochyby, môže podobných démonom (ľudí) učiniť anjelmi".

Pre prečítanie tejto poučnej knihy pre každého kresťana, nevoľky si pripomíname jednu z najkrásnejších piesní, ktorými ho naša pravoslávna cirkev oslavuje a tým nám poukazuje na dobrý príklad kresťanského života, nasledovaniahodného, keď ho oslavuje slovami: „Prepodobne otče, hlasa Evanhelija Hospodňa poslušav, mir ostavil jesi, bohatstvo i slávu nivočtože vminiv, otoňuduže vsim vozopil jesi: vozľubite Boha, i obrjaščete blahodať vičnuju..." (Sláva: na Hospodi Vozvach). (P. K.)

NA PRAVOSLÁVNU CIRKEVNÚ TLAČ TENTORAZ VENOVALI TÍTO DARCOVIA:

Barbora Kičinková, Budkovce, 85.— Kčs, Fedor Holonič, Kravany o. Trebišov, 50.—, Andrej Skála, Borov, 50.—, Rozália Vasiľová, Hnojné, 20.—, pravoslávni veriaci z Kuzmic o. Trebišov, 100.—, Andrej Berežný, Jakušovce o. Svidník, 30.—, Anna Vasilenková z okresu Svidník, 100.—, Ján Huňar, Krašok, 10.—, Pravoslávny farský úrad Stropkov, 1000.— Kčs, J. Medzeňak, Stará Ľubovňa, 150.—, vd. Bakajsová, Michalovce, 30.—, Juraj Vasiľ, Malé Zálužice, 100.—, Alžbeta Fabišíková, Kojšov, 30.—.

Štedrým darcom vrelá vďaka za pochopenie. Ďalšie mená uverejníme v budúcom čísle!

Jeho Svätosť Pimen, patriarcha moskovský a celej Rusi, bol hosťom pravoslávnej cirkvi v ČSSR v dňoch 30. I. — 5. 2. 1973.

Jeho Svätosť patriarcha moskovský a celej Rusi Pimen

(Krátky životopis.)

Patriarcha moskovský a celej Rusi Pimen (svetským menom Sergej Michajlovič Izvekov) sa narodil 23. júla 1910 v Bogorodsku, v Moskovskej gubernii, v rodine úradníka.

Dňa 4. októbra 1927 v monastieri Svätého Ducha Paraklita pri Svätoj-Trojickej Sergijovej lávre bol postrihnutý na mnícha a prijal meno Pimen.

Dňa 16. júla 1930 bol rukopoložený správcom moskovskej eparchie arcibiskupom Filipom na jerodiakona v Bohojavlenskom chráme v Moskve. Tým istým arcibiskupom a v tom istom chráme 12. januára 1931 bol rukopoložený na jeromonacha s umiestnením v Moskve.

Koniec Veľkej vlasteneckej vojny zastihol jeromonacha Pimena ako duchovného Blahoveščenského chrámu v Murome, kde bol až do r. 1946. Potom prešiel do odeskej eparchie, kde pôsobil v rôznych funkciách v rámci eparchie. V decembri 1947 bol povýšený do stavu igumena s právom nosenia kríža s ozdobami. Čoskoro potom igumen Pimen prechádza do eparchie so sídlom v Rostove nad Donom, kde do r. 1949 vykonáva funkciu tajomníka biskupovho, člena eparchiálnej rady a predstaveného katedrálneho chrámu Narodenia Presvätej Bohorodičky. V roku 1949 na príkaz Jeho Svätosti patriarchu Alexija bol vymenovaný námestníkom Pskovsko-pečorského monastiera v pskovskej eparchii, kde pracoval do roku 1953. Na Veľkú noc roku 1950 ho metropolita leningradský Grigorij povýšil na archimandritu.

V januári 1954 archimandrita Pimen bol vymenovaný námestníkom Trojice — Sergijevskej lavry. J. Sv. patriarcha Alexij ho vyznamenal právom nosenia dvoch náprsných krížov s ozdobami a slúženia s biskupským žezlom. V novembri 1957 Posvätná synoda ruskej pravoslávnej cirkvi pod predsedníctvom vtedajšieho patriarchu určila archimandritu Pimena za biskupa baltského, vikára odeskej eparchie. Chirotónia sa konala 17. novembra 1957 v katedrálnom chráme Zosnutia Panny Márie v Odese. Chirotóniu vykonal Jeho Svätosť patriarcha moskovský a celej Rusi Alexij, arcibiskup chersonský a odeský Boris, arcibiskup kišinevský a moldavský Nektarij, biskup kirovogradský a nikolajevský Innokentij a biskup perejaslav-chmeľnický Nestor. V decembri toho istého roku biskup Pimen bol vymenovaný za biskupa dmitrovského, vikára moskovskej eparchie.

V júli 1960 biskup Pimen začal pracovať ako vedúci kancelárie moskovskej patriarchie, v novembri sa stáva arcibiskupom a v zhode s rozhodnutím J. Sv. patriarchu a Posvätnej synody sa stáva stálym členom Posvätnej synody. V roku 1961 arcibiskup Pimen bol vymenovaný na tulskú a belevskú katedru s ponechaním predošlej funkcie na moskovskom patri-

archáte. Súčasne od r. 1959 do r. 1962, spolu so základnými povinnosťami dočasne spravoval luganskú, smolenskú a kostromskú eparchiu.

Arcibiskup Pimen bol predsedom hospodárskeho vedenia moskovskej eparchie a predstaveným Bohojavlenského patriaršieho chrámu.

Dňa 14. novembra 1961 sa konalo vymenovanie arcibiskupa Pimena na leningradskú katedru s povýšením na metropolitu. V októbri 1963 sa metropolita Pimen stáva metropolitom krutickým a kolomenským. Roku 1964 metropolita Pimen na čele delegácie ruskej pravoslávnej cirkvi navštívil Dánsko na pozvanie primasa datskej cirkvi biskupa Vestergord-Madsena a v roku 1965 stál na čele delegácie moskovského patriarchátu na slávnostiach intronizácie Jeho Blaženstva metropolitu varšavského a celého Poľska Štefana. Metropolita Pimen je členom synodálnej komisie pre medzicirkevné styky.

Za usilovnú prácu a službu pravoslávnej cirkvi Božej mu J. Sv. patriarcha Alexij v apríli 1970 dal právo nosenia dvoch panagií.

Od roku 1963 metropolita Pimen je členom Všesvetovej rady mieru a sovietskeho výboru pre obranu mieru, členom sovietskeho výboru pre kultúrne styky s krajanmi za hranicami. Za ruskú pravoslávnu cirkev sa zúčastnil na varšavskom (1963) a ženevskom (1966) zasadaní Svetovej rady mieru, na Svetových poradách o odzbrojení a mieri v Moskve (1962), v Helsinkách (1965), na Mierovom kongrese v Berlíne (1969) a na plenárnom zasadnutí Svetovej rady mieru v Budapešti (1971). Za svoju činnosť pre obranu mieru bol vyznamenený čestným diplomom a medailou Sovietskeho mierového výboru. Bol tiež vyznamenaný zlatou medailou „Bojovník za mier".

Dňa 18. apríla 1970, po smrti Jeho Svätosti patriarchu Alexija, metropolita krutický a kolomenský Pimen nastúpil v súhlase s ústavou ruskej pravoslávnej cirkvi do funkcie námestníka moskovského patriaršieho prestolu. V tomto postavení metropolita Pimen úspešne viedol činnosť Posvätnej synody vo sfére vnútrocirkevnej, v medzipravoslávnych vzťahoch, ekumenickej a mierovej činnosti ruskej pravoslávnej cirkvi.

V marci r. 1971 metropolita Pimen na čele delegácie ruskej pravoslávnej cirkvi navštívil Bulharsko, kde bol na pohrebe Jeho Svätosti patriarchu bulharského Cyrila. Pod jeho predsedníctvom prebiehala práca presnemovej komisie na príprave a zvolaní miestneho snemu ruskej pravoslávnej cirkvi v roku 1971.

Metropolita Pimen bol predsedom miestneho snemu, ktorý sa konal od 30. mája do 2. júna 1971 v Trojice-Sergijevskej lavre v Zagorsku.

Dňa 2. júna miestny snem ruskej pravoslávnej cirkvi zvolil metropolitu krutického a kolomenského, patriaršieho zástupcu Pimena za patriarchu moskovského a celej Rusi. Nasledujúceho dňa v Bohojavlenskom patriaršom chráme sa pri sv. liturgii konala intronizácia (nastolenie) zvoleného patriarchu Pimena. Túto liturgiu slúžil Jeho Svätosť patriarcha moskovský

Jeho Blaženstvo Dorotej, metropolita pražský, víta Jeho Svätosť patriarchu P i m e n a na Hlavnom nádraží v Prahe.

a celej Rusi Pimen, predstavení a predstavitelia miestnych pravoslávnych cirkví — vzácni hostia miestneho snemu, stáli členovia Posvätnej synody a najstarší metropoliti ruskej cirkvi.

Jeho Svätosť patriarcha moskovský a celej Rusi Pimen je čestným členom Moskovskej a Leningradskej duchovnej akadémie a doktorom bohoslovia honoris causa Moskovskej duchovnej akadémie. Je nositeľom vyznamenania sv. apoštolom rovného veľkého kňaza Vladimíra I. stupňa a vyznamenaní bratských autokeťálnych pravoslávnych cirkví.

Vzácna návšteva najvyšších predstaviteľov ruskej pravoslávnej cirkvi v Československu

V dňoch 30. januára až 5. februára 1973 navštívil našu vlasť a pravoslávnu cirkev v Československu **najvyšší predstaviteľ ruskej pravoslávnej cirkvi, Jeho Svätosť Pimen, patriarcha moskovský a celej Rusi. Sprevádzal ho Jeho Blaženstvo Filaret, metropolita kyjevsko-haličský a exarcha celej Ukrajiny, Jeho Blaženstvo Juvenalij, metropolita tulský a belevský, predseda**

zahraničného odboru moskovskej patriarchie, d. o. protodiakon Andrej Mazur z Leningradu a iní pracovníci patriarchie.

Ako prvý privítal vzácnu návštevu na našom území – v Čiernej nad Tisou – Preosvietený vladyka Nikolaj, biskup prešovský, d. o. mitr. prot. N. Ščerbej, riaditeľ Eparchiálnej rady v Michalovciach, d. o. prot. J. Choma, predseda misijného odboru pri ER v Michalovciach.

Vzácni hostia pricestovali 31. I. do hlavného mesta ČSSR Prahy, kde ich na stanici privítal Jeho Blaženstvo Dorotej, metropolita pražský a celého Československa so svojím sprievodom, za štátnu správu p. Karel Hrůza, vedúci sekretariátu pre veci cirkevné Úradu predsedníctva vlády ČSSR. Jeho Svätosť patriarcha so svojím sprievodom odišiel na Úrad metropolitnej rady, **kde bolo slávnostné uvítanie členom Metropolitnej rady MUDr. I. Šlepeckým.** Nasledovala návšteva veľvyslanectva ZSSR v Prahe, kde delegáciu ruskej pravoslávnej cirkvi **prijal veľvyslanec ZSSR v ČSSR p. Červonenko.**

Po obede, ktorý bol v hoteli Internacionál, odobrala sa delegácia, sprevádzaná predstaviteľmi našej cirkvi, **do Pamätníku národného oslobodenia na Vítkove, kde položila vence ku hrobu Neznámeho vojaka.** V Pamätníku privítal Jeho Svätosť Pimena riaditeľ Pamätníka p. Jaromír Jon. Delegácia toho istého dňa **navštívila Olšanské cintoríny, kde sa poklonila osloboditeľom Prahy a v práve opravovanom pravoslávnom chráme na Olšanoch odslúžili panychídu.** Nasledovala návšteva pravoslávneho katedrálneho chrámu sv. Cyrila a Metoda, kde si **hostia prezreli chrám, kaplnku vladyku-mučeníka Gorazda a kryptu, kde sa počas vojny skrývali atentátnici na Heydricha** a kde i položili svoje životy za vlasť.

Dňa 1. 2. **prijal Jeho Svätosť Pimena so sprievodom podpredseda Federálnej vlády dr. M. Lúčan,** ktorý ho srdečne privítal, zotrval s ním v dlhšom rozhovore. Obe strany si vymenili upomienkové dary.

Potom delegácia odišla späť do hotela Internacionál, **kde J. Sv. Pimen poskytol novinárom a televízii interview,** prijal predstaviteľov Ekumenickej rady cirkví a Pacem in terris. Po obede toho istého dňa Jeho Svätosť patriarcha Pimen **navštívil sídlo Kresťanskej mierovej konferencie.** Predvečerom **usporiadal na počesť Jeho Svätosti patriarchu Pimena veľvyslanec ZSSR p. Červonenko recepciu,** kde boli prítomní i predstavitelia iných cirkví a KMK. Večerným vlakom odcestovala delegácia ruskej pravoslávnej cirkvi do Bratislavy, sprevádzaná predstaviteľmi našej cirkvi. **V Bratislave dňa 2. 2. privítal delegáciu na stanici generálny biskup**

Jeho Svätosť patriarcha Pimen sa podpisuje do pamätnej knihy na MsNV v Prešove.

Slov. evanjelickej cirkvi a. v. dr. Ján Michalko s profesormi Evanjelickej bohosloveckej fakulty, mitr. prot. dr. A. Mihaľov, dekan Pravoslávnej bohosloveckej fakulty s profesormi a predstavitelia štátnej správy zo Slovenska.

Po krátkom oddychu v hoteli Devín delegácia na čele s Jeho Svätosťou Pimenom sa **poklonila pamiatke padlých červenoarmejcov na Slavíne,** kde položila vence. **Predpoludním sa konal slávnostný akt udelenia čestného doktorátu Jeho Svätosti patriarchovi Pimenovi od Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v Prešove a Evanjelickej bohosloveckej fakulty v Bratislave.** Promócia sa konala v sále Reduty.

Slávnostný **obed na počesť delegácie ruskej pravoslávnej cirkvi podával toho dňa minister kultúry SSR p. M. Válek, ktorý pozdravil Jeho Svätosť i ostatných hostí pri príležitosti ich návštevy.** Počas obeda si prítomní vymenili pozdravy. Večer sa konala recepcia, ktorú usporiadal gen. biskup dr. Ján Michalko v hoteli Devín.

Večer delegácia, sprevádzaná predstaviteľmi našej cirkvi, odcestovala do Košíc, kde ju na stanici privítal d. o. prot. M. Spišák, správca košickej farnosti, spolu s veriacimi a duchovenstvom obidvoch eparchií. **Ráno prišli vzácni hostia do Prešova.**

Tretí február 1973 sa zapísal zlatými písmenami do histórie pravoslávnej prešovskej eparchie, lebo bolo to prvýkrát v dejinách vôbec, kedy navštívil nielen naše hlavné mestá, ale i malé mesto Prešov ruský pravoslávny patriarcha. **Predpoludním Jeho Svätosť Pimen, patriarcha moskovský a celej Rusi, so svojím sprievodom navštívil prešovský katedrálny chrám sv. Alexandra Nevského.** Pri bráne bol srdečne privítaný kurátorom, členom metropolitnej rady, **br. J. Felegyim, starým slovanským spôsobom — chlebom a soľou.** Skupina detí zasypala delegáciu kyticami červených klinčekov. **V chrámových dverách privítal Jeho Svätosť patriarchu Pimena predstavený katedrálneho chrámu d. o. prot. Roman Ferenc s krížom.** Potom bol odslúžený moleben. Spieval chór a veriaci ľud. Ekténie prekrásnym svojím hlasom zaspieval známy otec protodiakon A. Mazur. **Preosvietený vladyka Nikolaj, ako domáci archijerej, privítal a pozdravil vzácneho hosťa a jeho sprievod.** Okrem iného povedal, **že pre pravosl. veriacich a duchovenstvo z celého východného Slovenska, ako aj pre neho samého, je veľkou cťou a duchovnou radosťou privítať v našom skromnom prešovskom chráme tak významnú osobnosť, ako je moskovský patriarcha. „Dnešný deň** — pokračoval Preosvietený vladyka — **bude pre nás nezabudnuteľný a bude nás neustále posilňovať v našej práci pre rozkvet pravoslávia v Československu“.**

Takto vítali pravoslávni veriaci mesta Prešova Jeho Svätosť patriarchu P i m e n a pred vchodom do prešovského katedrálneho chrámu sv. Alexandra Nevského.

Preosvietený vladyka Nikolaj prosil Jeho Svätosť patriarchu Pimena, aby odovzdal veriacim, duchovenstvu a hierarchii ruskej pravoslávnej cirkvi úprimné pozdravy od malého, ale pevného vo viere pravoslávneho stáda na východnom Slovensku.

Jeho Svätosť patriarcha Pimen vo svojej odpovedi poďakoval za pozvanie do starobylého Prešova a za to, že sa aspoň krátko mohol pomodliť spolu s veriacimi a duchovenstvom východného Slovenska za ich zdravie, mier a pokoj v cirkvi i v súkromnom živote. Ubezpečil Jeho Blaženstvo Doroteja, Preosvieteného vladyku Nikolaja, duchovenstvo i veriacich, že ruská pravoslávna cirkev ako staršia sestra našej cirkvi nám bude vždy morálne pomáhať, radiť, modliť sa za nás. **Ako znak večného duchovného zväzku medzi oboma našimi cirkvami venoval prešovskému pravoslávnemu chrámu ikonu Vladimírskej Božej Matky a pozlátený kalich s príslušenstvom.** Tieto veci odovzdal do rúk nášho Preosvieteného vladyku Nikolaja. Mnoholitstvijem najvyšším predstaviteľom ruskej a našej pravoslávnej cirkvi a požehnaním Jeho Svätosti prítomným krátka duchovná slávnosť v prešovskom chráme bola ukončená.

Z chrámu delegácia odišla na Mestský národný výbor, kde ju prijal a privítal predseda MsNV p. M. Rovňák a iní predstavitelia štátnej správy.

I v Prešove sa delegácia ruskej pravoslávnej cirkvi poklonila pri pomníku padlých červenoarmejcov, kde položila veniec.

Duchovenstvo prešovskej a michalovskej eparchie ešte predpoludním srdečne privítalo vzácneho hosťa s jeho sprievodom v starobylej biskupskej rezidencii. Tu zakrátko zavládla veľmi milá, bratská a srdečná atmosféra. **Preosvietený vladyka Nikolaj krátko privítal hostí v svojej rezidencii a predstavil Jeho Svätosti patriarchovi Pimenovi svoje duchovenstvo.** V mene duchovenstva **predniesol pozdrav d. o. Ján Jacoš,** správca farnosti Sabinov. Jeho Svätosť patriarcha Pimen zaželal duchovenstvu veľa síl a duchovnej pomoci od Všemohúceho v ich ťažkej, ale Bohu milej práci na nive sv. pravoslávia v Československu. **Jeho Blaž. metropolita Dorotej tiež pozdravil a privítal hostí na Bohom chránenej prešovskej katedre a poďakoval za milé privítanie vzácnych hostí ruskej pravoslávnej cirkvi na vých. Slovensku.** Napokon Preosvietený vladyka Nikolaj **odovzdal Jeho Svätosti, obidvom metropolitom a ďalším členom delegácie upomienkové dary v mene duchovenstva i za seba. Za michalovskú eparchiu to isté urobil v zastúpení chorého Preosvieteného vladyku Cyrila d. o. mitr. prot. N. Ščerbej, riaditeľ ER.** Stretnutie ukončil d. o. protodiakon Andrej Mazur zaspievaním niektorých cirkevných piesní,

Jeho Svätosť patriarcha Pimen vchádza do prešovského pravosl. chrámu, preplneného pravoslávnymi veriacimi z celého východného Slovenska.

čo bolo v jeho prednese naozaj prekrásne. Po požehnaní Jeho Svätosťou sa hostia odobrali do malej zasadacej sály, **kde boli zhromaždení študenti našej PBF a profesori na čele s dekanom fakulty d. o. prot. dr. A. Mihaľovom, ktorý tiež krátko pozdravil hostí.** V družnej besede potom sa hovorilo o podmienkach bohosloveckého štúdia u nás. Tiež boli odovzdané upomienkové dary. Každý duchovný zúčastnený na milom stretnutí odnášal si na pamiatku od Jeho Svätosti plaketu vydanú pri príležitosti jeho zvolenia za hlavu ruskej pravoslávnej cirkvi.

Po slávnostnom obede v hoteli Dukla, ktorý usporiadal Preosvietený vladyka Nikolaj, biskup prešovský, a počas ktorého boli prednesené rozlúčkové prejavy z obidvoch strán, **pozdravil a rozlúčil sa s Jeho Svätosťou patriarchom Pimenom i prof. dr. Vladimír Cirbes, podpredseda KNV z Košíc,** vzácni hostia odcestovali večer do Prahy.

Dňa 4. 2. delegácia ruskej pravosl. cirkvi **odslúžila v pravoslávnom katedrálnom chráme sv. Cyrila a Metoda v Prahe svätú liturgiu.** Vzácnych hostí prítomným, ktorými bol chrám doslova preplnený, **predstavil počas sv. liturgie d. o. prot. dr. A. J. Novák,** kancelár metropolitnej rady. Slúžil Jeho Svätosť Pimen, Jeho Blaženstvo metropolita Filaret, Jeho Blaženstvo metropolita Juvenalij, Jeho Blaženstvo metropolita Dorotej, Preosvietený vladyka Nikolaj, d. o. prot. N. Ščerbej, riaditeľ ER v Michalovciach, d. o. prot. O. P. Axmann, administrátor eparchie olomoucko-brnenskej, d. o. prot. dr. A. Mihaľov, dekan PBF, d. o. archim. A. Kolomacký, d. o. prot. B. Aleš, predstavený katedrálneho chrámu a d. o. prot. V. Novinský; stály člen ruskej pravoslávnej cirkvi pri Ekumenickej rade cirkví. **Počas liturgie privítal Jeho Svätosť patriarchu Pimena náš J. Blaž. metropolita Dorotej prekrásnymi a vrelými slovami. Jeho Svätosť patriarcha Pimen takisto srdečne poďakoval, zdôraznil význam stykov našich cirkví a podaroval katedrálnemu chrámu na pamiatku ikonu Vladimírskej Matky Božej.**

Slávnostný obed na počesť vzácnych hostí usporiadal Jeho Blaženstvo metropolita Dorotej v hoteli Internacionál. **Počas obeda odzneli pozdravy predstaviteľov iných cirkví.**

Nasledujúci, posledný deň pobytu v ČSSR, strávil Jeho Svätosť patriarcha Pimen v Prahe, **kde bol prijatý námestníkom primátora hlavného mesta Prahy akademickým maliarom Kiliánom.** Potom si Jeho Svätosť patriarcha Pimen prezrel pamätihodnosti Prahy, navštívil Hradčany a večer odcestoval.

Na stanici sa s ním a celou delegáciou rozlúčili najvyšší predstavitelia našej cirkvi, gen. biskup dr. Ján Michalko za Slov. evan-

Jeho Svätosť patriarcha Pimen pozdravuje duchovenstvo a veriacich v prešovskom katedrálnom chráme.

jelickú cirkev a. v., p. K. Hrůza, vedúci sekretariátu pre veci cirkevné Úradu predsedníctva vlády ČSSR a iné osobnosti.

Preosvietený vladyka Nikolaj sa s Jeho Sv. Pimenom rozlúčil v Čiernej n/T. Tak sa skončila návšteva hlavy ruskej pravosl. cirkvi — Jeho Svätosti patriarchu Pimena, návšteva, po ktorej sme túžili a ktorej sa nám Pán Boh dal dožiť. Boli sme svedkami toho, čo ešte v našich dejinách nebolo, po čom náš ľud túžil, po užšom spojení s ruskou pravoslávnou cirkvou, lebo v priebehu dejín to bola práve ona, kde sme nachádzali pomoc a **modlitebné zväzky napokon priviedli patriarchu moskovského a celej Rusi P i m e n a i k nám, a dokonca práve k nám, pod Karpaty, kde je stále živá oná dejinná túžba nášho pravoslávneho ľudu.** Vďaka Pánu Bohu za to, že nás urobil dôstojnými privítať tak vzácneho hosťa.

Po vzácnej návšteve

Stalo sa to prvýkrát v dejinách pravoslávnej cirkvi v Československu, že sme mali tú česť hostiť vzácnu návštevu — Jeho Svätosť patriarchu moskovského a celej Rusi P i m e n a a jeho sprievod; Jeho Svätosť, ako novozvolený patriarcha podľa zvyklosti pravoslávnej cirkvi vykonal návštevu u sesterskej pravoslávnej cirkvi v Československu.

S ruskou pravoslávnou cirkvou a s bratským ruským národom nás, pravoslávnych veriacich, viaže a spája veľa. Máme mnoho spoločného, vieru, obrad, ekumenizmus, prácu za budúce šťastie, boj za svetový mier.

Mnohí z nás, biskupi, duchovenstvo i veriaci, študenti PBF, mali už možnosť navštíviť ruskú pravoslávnu cirkev a byť jej hosťami. Slúžili sme spoločne s nimi v ich veľkolepých chrámoch v Moskve, Leningrade, Kyjeve, Odese a Ľvove. Videli sme ich chrámy, monastier a Duchovnú akadémiu v Zagorsku, Duchovnú akadémiu v Leningrade, monastier Pskovo-pečorský, rozprávali sme sa s predstaviteľmi ruskej pravoslávnej cirkvi i s veriacimi. Počúvali sme prekrásne spevy chrámové, ktoré uchvátia dušu každého človeka. Boli sme svedkami ich vrelej a čistej zbožnosti, o ktorej sa hovorí na celom svete a ktorá môže slúžiť ako príklad všetkým kresťanom.

Videli sme i miesta utrpenia, kde ležia synovia a dcéry, malé deti, starci a starenky, obete druhej svetovej vojny, obete vraha, ktorý chcel vykynožiť všetko slovanské.

S otvorenou náručou a hlbokou úctou sme privítali návštevu Jeho Svätosti patriarchu Pimena a jeho sprievodu a len sme sa snažili aspoň trocha oplatiť tú pohostinnosť a pozornosť, akú sme požívali my, keď sme boli v Sovietskom zväze.

Štefan Horkaj, duchovný

Jeho Svätosť patriarcha P i m e n sa lúči a žehná duchovenstvo a veriacich v prešovskom sv. chráme.

Preosvietený vladyka Nikolaj, biskup prešovský, víta vo svojej prešovskej rezidencii delegáciu ruskej pravoslávnej cirkvi.

Delegácia ruskej pravoslávnej cikrvi pred pomníkom padlých červenoarmejcov v Prešove.

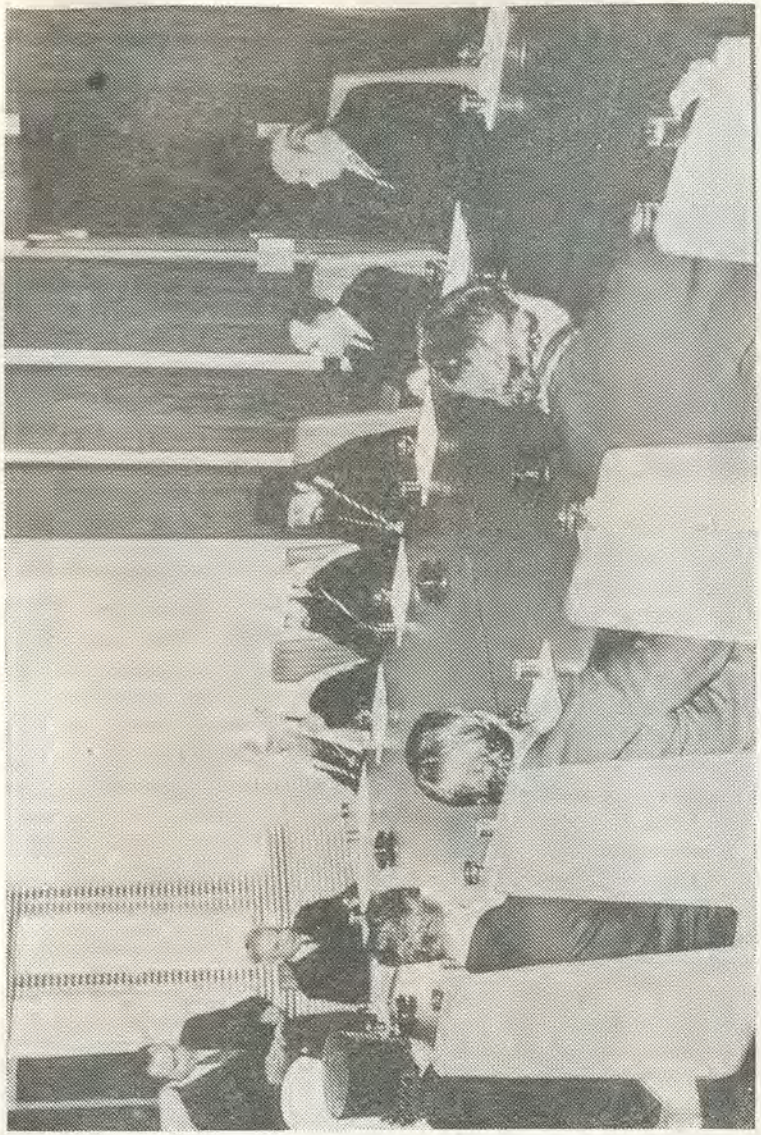

Predseda MsNV p. M. Rovňák víta delegáciu ruskej pravoslávnej cirkvi v historickej budove MsNV v Prešove.

Životné jubileum

Dňa 11. marca 1973 sa dožil mitr. prot., býv. generálny vikár prešovskej eparchie d. o. DEZIDER SCHUDICH sedemdesiatich rokov svojho života.

D. o. Dezider sa narodil 11. marca 1903 v Kojšove okr. Spišská Nová Ves v rodine horára ako siedme dieťa. Keď mal tri roky a rodina stratila otca, matka sa s deťmi presťahovala do Prešova, kde živila svoje deti z nájomného od študentov, ktorých mala v celodennom zaopatrení, lebo nepoberala žiadny dôchodok. Pomohla však i rodina a tak otec Dezider mohol vyštudovať reálne gymnázium v Prešove, kde r. 1921 zmaturoval. Roku 1922 bol prijatý na gréckokatolícky bohoslovecký seminár v Prešove. Po ukončení bohosloveckého štúdia a vojenskej základnej služby bol vysvätený a 1. septembra 1927 bol menovaný za gréckokatolíckeho duchovného do Ladomírovej okr. Svidník, kde pôsobil až do evakuácie, do 1. novembra 1944. Evakuoval do Ďurďoša, kde bol jediným duchovným v celej oblasti; ostatní svojich veriacich zanechali. Po prechode frontu a po oslobodení nášho územia slávnou Červenou armádou si veriaci vyžiadali, aby d. o. Dezider bol ponechaný v Ďurďoši, čo cirkevná vrchnosť musela akceptovať. Ako gréckokatolícky duchovný pôsobil v Ďurďoši do 1. mája 1950, kedy sa zjednotil s pravoslávnou cirkvou. Toho istého dňa bol Preosvieteným vladykom Alexijom, biskupom prešovským, menovaný súčasne arcidekanom svidníckeho arcidekanátu, dňa 1. augusta 1950 potom generálnym vikárom v Prešove. Za svoju prácu pre rozkvet pravoslávnej cirkvi na vých. Slovensku bol menovaný mitroforným protojerejom. Funkciu gen. vikára vykonával do r. 1955. Ďalej pôsobil až do roku 1968 v Matysovej a Legnave.

Dnes d. o. Dezider, hoci musel v krízových časoch opustiť svoju farnosť a ísť do penzie, je stále verný pravoslávnej cirkvi a naďalej pracuje pre jej rozkvet.

Menovaný bol za svoju prácu vyznamenaný cirkvou i najvyššími štát. orgánmi. Za jeho kladný postoj voči našej cirkvi a vlasti mu patrí vrelá vďaka. Nech ho Pán Boh žehná v jeho ďalšom živote na mnohaja i blahaja lita!

Zo života prešovskej eparchie

Pobočná administrácia.

● **D. o. Andrej Želizňak,** správca farnosti Olšavka, okr. Svidník, **bol poverený pobočnou administráciou pravoslávnych cirkevných obcí Vojtovce a Potočky,** okr. Svidník, s platnosťou od 1. 1. 1973.

● **D. o. Demeter Lipinský,** správca farnosti v Kružľovej, okr. Svidník, **bol poverený pobočnou administráciou farnosti Nižná Písaná,** okr. Svidník, s platnosťou od 1. I. 1973.

Oslavy chrámových sviatkov.

● **Dňa 14. januára 1973 — vo sviatok sv. Vasilija Veľkého** — odslúžil slávnostné bohoslužby **pri príležitosti miestneho chrámového sviatku v Medzilaborciach** d. o. prot. Michal Bega, správca farnosti, za asistencie duchovných z okolia.

● **Driečna:** S požehnaním Preosvieteného vladyku Nikolaja, biskupa prešovského, **odslúžil slávnostné bohoslužby v deň chrámového sviatku v Driečnej d. o. prot. Peter Spišák, riaditeľ ER,** za asistencie duchovných z okolia.

● **Bodružal:** Slávnostné bohoslužby pri príležitosti osláv dňa chrámového sviatku v miestnom sv. chráme **odslúžil d. o. Vasil Slivka,** správca farnosti Pstrina, okr. Svidník.

Uvedených bohoslužieb vo všetkých troch našich náboženských obciach sa zúčastnil veľký počet pravoslávnych veriacich.

Zo života michalovskej eparchie

Posviacka zvonu.

Pravoslávni veriaci obce Dúbrava majú pekný chrám Boží, avšak ich dávnym snom bolo zakúpenie veľkého zvonu. V tomto roku Pán Boh vypočul ich želania, požehnal dobrý úmysel **a veriacim sa podarilo pre svoj chrám za vlastné prostriedky zakúpiť jeden väčší zvon.** V pondelok dňa 8. 1. 1973 v deň sviatku Soboru Presvätej Bohorodičky sa v obci Dúbrava konala skromná, avšak milá slávnosť — **posviacka nového zvonu, ktorú vykonal d. o. prot. J. Choma, predseda misijného odboru ER v Michalovciach, za asistencie správcu miestnej farnosti d. o. Štefana Cibu.** Po vysviacke d. o. prot. J. Choma predniesol príležitostnú kázeň, v ktorej vyjadril pravoslávnym veriacim obce Dúbrava srdečnú vďaku za ich lásku k pradedovskej pravoslávnej cirkvi Christovej a za vzornú starostlivosť o potreby cirkvi a príkladné plnenie si náboženských povinností. Slávnosť bola ukončená mnoholitstvijem. Milý hlas zvonu sa rozliehal po celom okolí a naplňal radosťou srdcia pravoslávnych veriacich z Dúbravy, ktorým sa podarilo vykonať dobrý skutok.

Pracovná porada.

● V pondelok dňa 29. januára 1973 **v zasadacej miestnosti ÚER pravosl. cirkvi v Michalovciach sa konala riadna pracovná porada pravoslávneho duchovenstva michalovskej eparchie.** Po spoločnej modlitbe **d. o. prot. M. Ščerbej, riaditeľ ER, v zastúpení Preosvieteného vladyku Cyrila, predniesol otváracíprejav.** Po vypočutí situačných správ z jednotlivých farností nasledovala diskusia, v ktorej duchovenstvo prejednalo aktuálne cirkevné záležitosti. **Po zhodnotení celkovej situácie v eparchii duchovenstvo vy-**

jadrilo srdečnú vďaku nášmu zriadeniu za to, že sa viac neopakuje verejné prenasledovanie pravoslávnych veriacich, ako tomu bolo v krízových rokoch. Nakoľko však ešte neboli napravené krivdy, zapríčinené nám našimi neprajníami, pravoslávne duchovenstvo žiada, aby existenčné záležitosti pravoslávnej cirkvi boli čím skôr doriešené. Záverom vedúci činitelia michalovskej eparchie podrobne informovali duchovenstvo o radostnej, historickej udalosti v živote našej cirkvi, **o nastávajúcej návšteve delegácie ruskej pravoslávnej cirkvi na čele s Jeho Svätosťou patriarchom moskovským a celej Rusi Pimenom** v Československu, čo duchovenstvo vypočulo s veľkou radosťou a vďakou. Pracovná porada bola ukončená modlitbou. (M. Š.)

In memoriam d. o. prot. Rostislava O. Hoffmanna

Dňa 11. I. 1973 bol pochovaný v Lošticiach na Morave **d. o. prot. Rostislav Otakar Hoffmann, správca eparchie olomoucko-brnenskej.** Nebohý sa narodil v Lošticiach, kde prežil svoje detstvo v chudobnej rodine. **Po prvej svetovej vojne, kedy v českých krajoch bola obnovená pravoslávna cirkev pod vedením biskupa Gorazda, rozhodol sa nebohý pre štúdium pravoslávneho bohoslovia. Vyštudoval v Bitolji v Juhoslávii a niekoľko rokov tam pôsobil v Macedónii ako duchovný.** Pretože vladyka Gorazd potreboval duchovenstvo pre cirkevnú správu v Čechách a na Morave, **vrátil sa o. Rostislav do vlasti a pôsobil na farnostiach na Morave.** V dobe nemeckej okupácie bol tak ako ostatní pravoslávni duchovní **v roku 1942 uväznený a potom poslaný na nútené práce do Berlína.** Po vojne sa odhodlane opäť zapojil do obnovenej práce na cyrilometodejskom dedičstve. Bol členom delegácie českej pravoslávnej eparchie do Moskvy v r. 1946. **Po repatriácii volyňských Čechov pôsobil niekoľko rokov v duchovnej správe v Žatci, odkiaľ potom v r. 1958 nastúpil do funkcie riaditeľa eparchiálneho úradu olomoucko-brnenskej eparchie,** ktorý zastával až takmer do svojej smrti. V moravskej eparchii zastupoval ako biskupský administrátor, čiže správca eparchie, vladyku metropolitu. D. o. prot. Hoffmann **bol celou svojou bytosťou ľudovým kňazom, nadšeným kazateľom, optimistickým človekom.** Spomíname na jeho návštevy u nás na Slovensku, kde sa zúčastňoval z titulu svojich funkcií častejšie na zasadaniach najvyšších cirkevných orgánov. **Veľký počet veriacich, ktorí sa spolu so zástupcami Ministerstva kultúry v Prahe a zástupcami štátnej správy z Moravy prišli rozlúčiť s nebohým o. Rostislavom, dosvedčil jeho obľúbenosť. V smútočnej reči zhodnotil jeho životné dielo v mene cirkevného ústredia o. prot. dr. A. J. Novák z Prahy a prot. Jaroslav Rosák z Olomouca.** Vičnaja pamjať zosnulému pastierovi cirkvi!

Posmrtné spomienky

Dňa 13. decembra 1972, vo veku 74 rokov, **dotlkio srdce dlhoročného kurátora pravoslávnej cirkevnej obce Kojšov, JÁNA VARECHU.** Pravoslávni veriaci farnosti Kojšov stratili v nebohom dobrého organizátora, priateľa a dobrého otca. Vo svojej funkcii kurátora obstál čestne. Svoju pozornosť upriamil na sv. chrám. Bolestne sa ho dotkli ťažké chvíle pre pravoslávnych veriacich v roku 1968. V posledných rokoch, i keď zdravotný stav mu nedovoľoval aktívne zúčastňovať sa pravoslávnych bohoslužieb, o náboženský život do poslednej chvíle veľmi sa zaujímal.

Pohrebné obrady za hojnej účasti veriacich vykonal administrátor farnosti d. o. Michal Kopčík.

Otče nebeský, prijmi jeho dušu do svojich rúk, daj mu dobrú odpoveď na súde a večnú radosť vo svojom dome.

Dňa 20. januára t. r. **zomrel dlhoročný kurátor pri katedrálnom chráme v Michalovciach, brat LADISLAV HARAXIM,** nar. 7. I. 1902 vo Vyšnej Jablonke, okr. Humenné.

Vyučil sa za kováča a mal rád svoje povolanie, ktorému verný zostal až do smrti a ešte aj na dôchodku rád pracoval so železom. Bol to dobrý človek, kurátor, veriaci, ale aj dobrý priateľ, každý ho mal rád. Vynikal tichosťou a ochotou pomôcť. Bol to človek, ktorý si dobre uvedomil, že i hoci je človek hlina, prach a popol, tráva a kvet byliny, ako píše sv. Písmo, ale s pomocou Božou mnoho zmôže vo svojom živote. Vedel s pomocou Božou boriť sa s prekážkami, ktoré ho v živote stretli. Či už v ťažkých časoch a v ťažkej práci so železom, alebo v dlhej chorobe pred koncom života. Niekoľko rokov pred svojou smrťou bol nemocný, ale keď len trochu nemoc povolila, prichádzal do chrámu, ktorý mal veľmi rád a ktorému verným zostal až do smrti.

Smútočné obrady vykonali